

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	14.03.2024, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Irina Tsugart
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	23231500144
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	Xxxx Xxxxx (ik xxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	21.12.2022

Kahtlustatavale Xxxx Xxxx on 14.02.2023 esitatud kahtlustus selles, et tema 21.12.2022 kella 22:00 paiku Xxxx xxxxxxxx xxx asuva korteri juures lõi öde Xxxx Xxxx rusikaga rindu, tekitades sellega kannatanule füüsilist valu. Oma selliste tegevusega pani Xxx Xxxxx toime valu tekitava kehalise väärkohtlemise, mis on toime pandud lähisuhtes, s.o KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör, olles tutvunud kriminaaltoimiku materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). Kahtlustatavale Makim Inkile on esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises. Kohtueelses menetluses on tuvastatud, et menetlusosalised ei olnud lähisuhtes, on elanud ja elavad jätkuvalt eraldi korterites ning suhtlevad minimaalselt. Seega kahtlustatava tegu vastab KarS § 121 lg 1 kuriteo koosseisule. KarS 121 lg 1 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni üheaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuriteoga (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonoomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Lisaks kohtueelses menetluses antud ütlustele avaldas 08.03.2024 kannatanu Xxx Xxxxx et soovib, et tema vend vastutaks oma teo eest materiaalselt, s.t pooldab rahalise kohustuse määramist. Hetkel ei suhtle menetlusosalised omavahel, seega rohkem kahtlustatav kannatanut ei ohusta.

Käesoleva kriminaalasja materjalidest nähtuvalt ei olnud kahtlustataval Xxx Xxxxx karistusi ei 28.02.2023 ega 08.03.2024 seisuga. Sellest on alust järeldada, et isik on elanud seaduskuulekat elu ja on suhtunud õiguskorda lugupidavalt. Prokuratuuris 14.03.2024 toimunud kohtumisel kinnitas Xxxx Xxxxx, et ta kahetseb toimepandut, oleks pidanud käituma teisiti. See, et isik on oma teost aru saanud, kinnitab tema õiguskuulekas käitumine. Prokurör leiab, et arvestades eelkirjeldatud asjaolusid, ei pea kahtlustatava poolt toimepandu käesoleval juhul ilmtingimata päädima kriminaalkorras süüdimõistmise ja kriminaalkaristusega.

Kõike eeltoodut arvestades leiab prokurör, et oportuuniteediprintsiibi rakendamine Xxx Xxxxx suhtes käesolevas kriminaalasjas on tulemuslikum, kui tema karistamine kriminaalkorras. Käesoleval juhul puudub avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks ning Xxxx Xxxxxi suhtes ei ole eri- ega üldpreventiivsetel kaalutlustel ilmtingimata vajalik kriminaalmenetluse jätkamine. Prokuröri hinnangul on riik täitnud talle antud karistuslikke volitusi piisavalt, kui isiku suhtes kohaldatakse KrMS § 202 lg 2 alusel määratud kohustusi. Samas jääb prokurör seisukohale, et kahtlustatavale on võimalik määrata rahaline kohustus summas 100 eurot. Selline otsustus tugineb kahtlustatava esitatud taotluses väljatoodud asjaoludele, mis puudutavad töökohta, palka ja elamispehta.

Kahtlustatavale Xxxx Xxxxx on selgitatud, et kui ta ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

m ä ä r a s:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23231500144 menetlus.

2. Määratud kohustuste liik ja tähtaeg:

Xxxx Xxxx on kohustatud:

2.1. maksuma 100 eurot riigituludesse hiljemalt 30.04.2024 - KrMS § 202 lg 2 p 2.

2.2. maksuma menetluskulud summas 86,40 eurot hiljemalt 31.05.2024 - KrMS § 202 lg 2 p 1.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole kohaldatud.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad.

5. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteoemenetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: andmeid ei kogutud.

6. Kriminaalmenetluse kulud: määratud korras kaitsja tasu 86,40 eurot.

7. Kriminaalmenetluse lõpetamise määrase koopia viivitamata saata kannatanule Xxxx Xxxx, kahtlustatava kaitsjale Madis Mahlapuule.

8. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, teavitatakse sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.

9. Kannatanul on õigus:

- tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn (vastavalt KrMS § 206 lg 3);
- taotleda kümne päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab;
- esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul (vastavalt KrMS § 207 lg 3).

Mulle on selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise aluseid, olen nendest aru saanud, olen nõus kriminaalmenetluse lõpetamisega ja lõpetamise määruse kätte saanud. Määrus on mulle suuliselt tõlgitud vene keelde. Olen teadlik, et kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud KrMS § 202 kohaselt, ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokuratuur kriminaalmenetluse KrMS § 202 lg 6 alusel.

Kahtlustatav _____